

**Posudek oponenta diplomové práce
Katedra pedagogiky FF UK**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. Karolína Mašková
Obor studia: Sociální pedagogika
Název práce: Strategie inkluzivního vzdělávání ve vybraných evropských zemích
Oponent práce: prof. PaedDr. Ondrej Kaščák, PhD.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 103

Počet stránek příloh: 2

Počet titulů v seznamu literatury: 91

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Společenská a vědní závažnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Oborová příslušnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	1			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	1			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	1			
--	---	--	--	--

Kvalita zpracování teorie, úroveň reflexe

	1			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	1			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	1			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	1			
--	---	--	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Čo bolo dôvodom pre výber konkrétnych krajín? Akési zdôvodnenie sa v práci vyskytuje, ale nepovažujem ho za príliš racionalizované.
Ktoré výsledky analýzy Vás najviac prekvapili a prečo?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Práca prekvapuje rozvinutým akademickým písaním, zručnosťou pri vyskladaní teoretickej časti práce, relevantnosťou selektovaných informácií. Teoretická časť má cez 40 strán a vzhľadom na rozsah empirickej časti práce tu sú možnosti jej redukcie. Tie sa ukazujú najmä pri definovaní pojmov a notoricky známom rozlišovaní medzi inklúziou a integráciou. Pri pojmovej časti sa javia aj trochu atraktívnejšie možnosti tematizácie konceptu inklúzie. Keďže autorka vychádza v empirickej časti najmä zo školských politik, bolo by optimálnejšie uviesť konceptualizácie inklúzie v existujúcich školských politikách. Napr. Göransson a Nilholm (2014 - Conceptual diversities and empirical shortcomings – A critical analysis of research on inclusive education. *European Journal of Special Needs Education*, 29(3), 265– 280.) uvádzajú základné štyri poňatia, ktoré dnes nachádzame v školsko-politických dokumentoch rôznych krajín. To by bol lepší odrazový mostík do empirickej časti. Oceňujem pritom kapitolu 5., keďže tá si vyžiadala rozsiahly školsko-politický prieskum na úrovni národných strategických dokumentov a musím konštatovať, že je komplexný a relevantný (čo nebýva zvykom v kvalifikačných prácach). Zároveň si práca vyžiadala cudzojazyčnú kompetenciu, ktorú je taktiež potrebné oceniť.

Empirická časť predstavuje sekvenovanie existujúcich strategických dokumentov z vybraných krajín podľa štyroch tematických kritérií inklúzie, ktoré si autorka stanovila. Voľba kritérií, spôsob zaraďovania pasáží a aj systém vyhodnocovania (bodovania) možno akceptovať, aj keď je jasné, že pri takejto činnosti je potrebné rátať so subjektívnymi atribútmi výskumníka. Nejaká forma validizácie/triangulácie by sa tak hodila (napr. existujúce národné štúdie zhodnocujúce vybrané politické dokumenty – ale to už prekračuje rámec bežnej kvalifikačnej práce). Preto ani v mojom stanovisku sa nebudem vyjadrovať k jednotlivostiam empirickej analýzy. Budem sa snažiť otvoriť diskusiu k prezentovaným výsledkom, keďže pre mňa nečakaným víťazom je Slovensko. Vlastne očakávaným. Samozrejme, že u tých, ktorí doteraz najviac zaostávali, sa najmä v súvislosti s Plánom obnovy rozpútala legislatívna smršť, ktorá po rokoch ignorovania inkluzívneho prístupu, tento prijala za svoj. Ako však uvádzame v našej aktuálnej analýze tejto smršte (Kaščák, O., & Strouhal, M. 2023. Inclusion discourses in contemporary Slovak education policy – From the individual to the community and from right to performance. *European Journal of Education*, 58, 197– 208.), je zásadný rozdiel medzi úrovňou strategických dokumentov a inkluzívnou realitou, ktorú napr. reguluje legislatíva nižšej úrovne. Ostatne, keď autorka vyhodnocuje správy Education and Training Monitor, tak v tej poslednej o Slovensku sa píše, že EÚ momentálne vedie konanie proti SR vo veci stále pretrvávajúcej školskej segregácie Rómov. Takže áno, máme možno aj najlepšiu Stratégiu, ale to je asi tak všetko. A preto by som bol aj veľmi opatrný pri formulácii hlavného cieľa práce: „Zejména je zjišťováno, zda se školské systémy věnují naplňování inkluzivity ve vzdělávání a jaké metody k tomu uplatňují.“ (s. 44) Práca sa jednoducho nevenuje tomu, ako sa školské systémy venujú naplňovaniu inkluzivity vo vzdelávaní, pretože tento cieľ implikuje legislatívnu a sociálnu prax, ktorá nie je predmetom diplomovej práce. To samozrejme nespochybňuje nesporné ďalšie prínosy práce.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: 1

Datum, podpis: